De betekenis van het kwaad en de transcendentie ervan

11 september 1970
lezing 184

“Gegroet, zegeningen en een welkom aan al mijn nieuwe en oude vrienden hier, aan allen die vooruitgang geboekt hebben in hun poging de waarheid van hun diepste wezen te vinden, en aan allen die nog niet daadwerkelijk stappen gezet hebben, maar wier aanwezigheid hier wijst op een bewust en onbewust zoeken in de richting van wat de werkelijke zin van hun leven is. Tot jullie allen richt ik me vanavond.

Deze lezing is een vervolg op de voorafgaande, maar onderbroken door het zomerseizoen. Toch is het ook een nieuw begin, van waaruit jullie in een cirkelbeweging vooruit en weer terug gaan - terug naar de vroegere lezingen, wat net zo zinvol is als het verder gaan. Dit klinkt misschien tegenstrijdig, maar zijn spirituele waarheden niet vaak ogenschijnlijk in tegenspraak?

Ieder mens wordt voortdurend geconfronteerd met het grote probleem hoe hij de destructieve krachten, die in hem leven en in anderen met wie hij te maken heeft, het hoofd moet bieden. Aan dit probleem lijkt nooit een einde te komen, want sinds de mensheid bestaat en kan denken, zijn er theorieën en filosofieën omheen gebouwd. Het zoeken van de mens heeft zich altijd, direct of indirect, beziggehouden met deze belangrijke kwestie. Al het lijden komt uitsluitend voort uit eigen destructiviteit, negativiteit of kwaad - het doet er niet toe welke naam je eraan geeft. De grote moeilijkheid waar de mens in dit opzicht mee te maken krijgt is, dat hij door zijn eigen denken - het denken waarmee hij dit probleem probeert op te lossen - in het systeem van dualiteit gevangen zit; hij kent twee tegengestelde krachten: een constructieve tegenover een destructieve, goed tegenover kwaad. Op het moment dat hij verwikkeld raakt in dit soort denkbeelden is hij niet meer in staat het probleem op te lossen. Want hij begint datgene in hem wat

inderdaad destructief is, te ontkennen, te negeren, uit de weg te gaan en te verdringen. Als gevolg daarvan is hij zich gedeeltelijk niet bewust van het bestaan ervan en al helemaal niet in staat om het te zien, noch de manier waarop het zich manifesteert. Met andere woorden, hij moet zijn destructiviteit wel indirect uitspelen en dat heeft schadelijke gevolgen: de schuld stapelt zich op, omdat het kwade dat hij hoopte te verminderen alleen maar toeneemt wanneer het verdrongen en indirect uitgespeeld wordt.

Door deze dualistische benadering raakt de mens in zichzelf gespleten, want hij verwerpt een belangrijk deel van zichzelf, dat essentiële, vitale en scheppende energie is en zonder welke hij nooit volledig mens kan zijn. Zijn vermogen tot waarnemen vervaagt als gevolg van het verdringen van het ongewenste deel van hemzelf. Hoe minder hij zich hiervan bewust is, hoe zwakker hij is. Hij raakt nog verwarder en nog minder in staat dit of een ander probleem op te lossen. Padwerk houdt zich voornamelijk bezig met het onder ogen zien van deze ongewenste delen en aspecten teneinde deze zelf opgelegde blindheid te verwijderen. Iedere keer opnieuw merk je dat een dergelijke confrontatie vitale energie opwekt en je als mens totaler maakt, in plaats dat het vernietiging brengt, zoals je vreest. Maar het probleem dat steeds voor jullie allen blijft bestaan is, hoe je om moet gaan met het ongewenste materiaal dat zich begint te manifesteren. Ik zal meer over dit onderwerp vertellen, niet alleen in deze lezing maar ook in andere in het komende werkjaar; daarbij zal het vooral gaan over dit aspect van zelfbevrijding. Ik besprak al enige aspecten van dit probleem in het vorige seizoen en heb dit vroeger natuurlijk ook al gedaan. Maar dit jaar moeten we in dit opzicht nog gerichter bezig zijn, omdat meer van mijn vrienden nu in staat zijn om dat wat zo lang ontkend werd onder ogen te zien en te erkennen. Wat dan? Ja, meditatie is een noodzakelijk aspect, want zonder contact met de (grote) geest is het kleine verstand niet in staat verandering te brengen. Maar het is ook noodzakelijk om heldere structuren en richtsnoeren te hebben. Jullie denkbeelden moeten accurater en in overeenstemming met de waarheid zijn, anders vormen verkeerde ideeën en zelfs vaagheid, een blokkade. Als je bijvoorbeeld denkt dat de grotere intelligentie in je iets is dat macht heeft om de destructieve krachten in je te laten verdwijnen, dan blijven je meditatie en verzoek om hulp onbeantwoord; het vage en verkeerd begrepen proces blijft dan wel een struikelblok vormen.

De meeste godsdiensten zijn verwikkeld in de bovengenoemde

dualistische benadering van deze belangrijke vraag. De dualistische benadering versterkt de angst van de mens voor zichzelf en zijn schuld en vergroot daardoor alleen maar de splitsing in zijn ziel. Alle energie wordt gebruikt om zichzelf te dwingen goed te zijn en niet slecht. Blindheid, dwang en een kunstmatig beeld van het leven scheppen patronen, die zichzelf in stand houden met veel negatieve kettingreacties (en vertakkingen).

Er zijn daarentegen ook filosofieën die ervan uitgaan dat er geen kwaad is. Dat bestaat niet. Het is een illusie. Dit is net zo waar als de tegenovergestelde benadering, die het gevaar van het kwaad veronderstelt, de levenvernietigende kracht ervan en het ongeluk en lijden dat het brengt. Het idee dat het kwade een illusie is, is waar in die zin, dat er van nature, zoals ik steeds weer probeer uit te leggen, slechts één grote creatieve kracht is. Er is eenheid. In het bewustzijn van hen die de dualistische lagen van denken overstegen hebben, is alles één. Zoals zo vaak gebeurt, drukken deze beide tegengestelde benaderingswijzen hun eigen waarheid uit, maar de exclusiviteit waarmee ze ontvangen en doorgegeven worden, maakt hun waarheid ook onwaar. Het ontkennen van het kwade als realiteit leidt tot wensdenken, vergroot blindheid en ontkenning van het zelf; het vernauwt het bewustzijn in plaats van het te verruimen. Een verkeerd beeld van de werkelijkheid, van het hier en nu, wordt geschapen.

Samenvattend: de ontkenning van het kwade op dit niveau van bewustzijn is net zo onwaar als het geloof dat er twee afzonderlijke krachten bestaan: een goede en een kwade, waarbij de laatste vernietigd en uit de weg geruimd moet worden. Alsof men iets in het universum zou kunnen laten verdwijnen. Tussen deze twee alternatieven moet de mens vechten om de antwoorden te vinden. Deze lezing is hierbij een poging tot hulp. Beide benaderingen leiden tot onderdrukking. Maar de erkenning van het kwade leidt ook tot de mogelijkheid van verdere destructiviteit. Het kan leiden tot het rechtvaardigen en goed praten van dat wat echt onwenselijk ís. Het kan leiden tot eigengereid handelen, waarbij de schuld verdrongen wordt.

Laten we nu een manier proberen te vinden om met dit probleem om te gaan, zodat we die beide valstrikken die hier genoemd zijn kunnen vermijden. Laten we proberen die twee bekende benaderingen van het vraagstuk omtrent het kwade met elkaar te verzoenen. We hebben hier al eerder over gesproken, maar laten we ons nu nog meer op deze ene

vraag concentreren.

Jullie hebben allemaal ervaren hoe bedreigd, hoe bang en ongemakkelijk je je voelt, wanneer je geconfronteerd wordt met bepaalde niet prettige houdingen, trekjes en karakteristieken in je. Alle verdedigingsmuren die je zo moeizaam opgetrokken hebt, dienen om je te beschermen - niet enkel tegen het kwaad van anderen, maar hoofdzakelijk tegen het kennen van je eigen kwaad. Je moet de betekenis van deze reactie op een dieper niveau begrijpen. Teveel wordt als vanzelfsprekend aangenomen en over het hoofd gezien door een reactie eenvoudig te benoemen en het daarbij te laten. Een dergelijke angstige, onprettige en bange reactie drukt duidelijk uit: 'Dat en dat mag niet in mij bestaan'. Als je iedere keer dat je je angstig voelt de oorzaak onderzoekt, zal je op den duur ontdekken dat je bang bent voor je eigen kwaad, hoe bedreigend iemand anders of een gebeurtenis buiten je ook lijken te zijn. Als je deze angst in heldere bewoordingen vertaalt, als je de diepliggende gedachte, dat bepaalde houdingen of gevoelens 'niet in jou zouden mogen bestaan' kunt verwoorden, kun je deze houding van jezelf tegenover het kwade op een veel betere manier onder ogen zien. Want het kwade zelf is niet half zo schadelijk als je houding er tegenover. We zullen hier later op terugkomen. Doe dit van nu af aan, in plaats van het bekende ontvluchten, dat zulke emotionele ziekten, problemen en lijden veroorzaakt. Pak je angst en de daar onderliggende gedachte: 'Ik mag niet zo zijn' op. Als aan deze angst geen aandacht wordt geschonken, wordt het probleem erger.

Zoals ik vele, vele keren zei: ons doel op dit Pad is juist het onderkennen en accepteren van het kwade. Dit woord acceptatie is vaak gebruikt - bij gebrek aan beter - maar de betekenis gaat vaak verloren. Daarom moeten we nu meer aandacht schenken aan hoe deze acceptatie tot stand komt. Want alleen als men op de juiste manier accepteert kan het kwade opgenomen en in de goede zin van het woord hervormd worden. Je kunt dan een uit de hand gelopen kracht transformeren. De meeste mensen vergeten of ontkennen totaal dat dát, wat het slechtste in hen is, in feite creatieve kracht, universele stroom en energie is, die juist zo nodig zijn. Alleen wanneer je je hiervan echt bewust wordt vrienden, zul je leren om te gaan met elk aspect van jezelf. Bijna alle mensen, een enkeling uitgezonderd, gaan slechts met een klein deel van zichzelf om. Ze willen alleen een betrekkelijk klein gedeelte van hun totale persoonlijkheid kennen en accepteren. Dit is natuurlijk een vreselijk verlies voor henzelf. Want het niet kennen van

wat nu nog ongewenst is, sluit hen niet alleen af van dat wat al helder, vrij, gezuiverd, goed is. Het schept de welbekende situatie waarin de meeste mensen zichzelf niet kunnen liefhebben en respecteren omdat ze hun goddelijke afstamming, hun huidige, zich nu reeds openbarende goedheid niet waarnemen. Ze vinden dit onwerkelijk, zelfs onecht, omdat ze weigeren de destructieve elementen in zichzelf onder handen te nemen. Maar wat nog belangrijker en fundamenteler is, is dat door het ongewenste deel af te sluiten, dit nu niet kan veranderen maar gestagneerd en verlamd blijft.

De prijs die je betalen moet om het destructieve, slechte in jezelf te herkennen en te accepteren lijkt hoog. In werkelijkheid is dat niet zo. De prijs van de ontkenning daarentegen is enorm hoog. Het zoeken lijkt soms zo verwarrend, totdat je de methode en de manier vindt waarop het mogelijk wordt de destructieve impulsen en verlangens in je te accepteren zonder ze goed te praten; ze te begrijpen zonder je eraan vast te klampen; ze werkelijk op waarde te schatten zonder in de val te lopen van ofwel projectie, zelfrechtvaardiging, eigengereide verontschuldiging, anderen de schuld geven en excuses voor jezelf vinden, ofwel toegeeflijk voor jezelf te zijn, te ontkennen, te verdringen of te ontvluchten. Het vereist een voortdurende inspiratie van de innerlijke hogere krachten en een doelbewust vragen om hun leiding om je zo bewust te kunnen worden van de destructieve kanten en van de juiste methode om er mee om te gaan.

Steeds wanneer je in een onplezierige stemming verkeert, je in een bedreigende situatie bevindt of in verwarring en duisternis bent, kun je er zeker van zijn dat - wat de uiterlijke omstandigheden ook mogen zijn - de essentie van het probleem de ontkenning is van en angst voor je eigen destructieve houding, en het niet weten hoe je hiermee om moet gaan. Het toegeven alleen al brengt direct opluchting en ontkracht het negatieve bijna onmiddellijk. Dit nieuwe werkjaar is in het bijzonder gericht op het leren omgaan met de destructieve krachten. Je moet leren wat de stappen zijn waardoor je in staat bent deze kracht in je op te nemen in plaats van je ervoor af te sluiten.

De eerste stap moet het toepassen zijn van de theorie, dat destructiviteit (kwaad) niet een op zichzelf staande kracht is. Je moet hierover niet in algemene, filosofische termen denken, zoals je misschien wel vaker doet. Je moet de specifieke aspecten waar je in je geweten mee strijdt en die je schuldig en bang maken, van jezelf kennen en deze kennis op

alles toepassen wat onaangenaam voor je is, in jezelf en in anderen. Het doet er niet toe hoe lelijk sommige van deze manifestaties zijn, zoals bijvoorbeeld wreedheid, wrok, arrogantie, minachting, egocentrisme, onverschilligheid, hebzucht, bedrog en vele andere. Je kunt toch tot het besef komen dat elk van deze trekjes een energiestroom is, van origine goed en mooi en levenbevestigend. Door in die richting te zoeken ga je begrijpen en ervaren hoe waar dit is; hoe de verschillende boosaardige impulsen van oorsprong uit een goede energie voortgekomen zijn. Als je dit begrijpt heb je een wezenlijke ingang gevonden naar de transformatie van de vijandigheid en kan je de energie vrijmaken, die ofwel gekanaliseerd is op een echt onwenselijke, destructieve manier, ofwel bevroren en gestagneerd is. Je moet beseffen dat deze lelijke trekken, welke vormen ze ook mogen aannemen, krachten kunnen zijn die je naar wens kunt gebruiken. Deze kracht kan een creatief gereedschap zijn om geluk, vreugde, liefde, plezier en expansie voor jezelf en anderen op te bouwen - dezelfde energie die zich nu als vijandigheid, haat, woede, bitterheid, zelfmedelijden, beschuldiging enzovoorts manifesteert. Deze lijst kan uitgebreid worden, maar dat is niet nodig, want het zijn alleen maar variaties op hetzelfde thema waar we al verschillende keren aan gewerkt hebben.

Jullie kennen allemaal deze dingen in jezelf, of je begint ze tenminste in jezelf te herkennen. Maar toch is het na al die tijd nog steeds voor niemand van jullie echt mogelijk te begrijpen dat datgene wat je het naarste vindt in jezelf, in essentie een zeer goede, scheppende kracht is. Je haat het, omdat de vorm waarin het nu aan de dag treedt, ongewenst is. Met andere woorden, je moet leren beseffen, dat de manier waarop de kracht zich openbaart, ongewenst is, maar dat de energiestroom daarachter op zichzelf wenselijk is. Want die is van de levensstof zelf gemaakt en bevat bewustzijn en scheppende energie, alle mogelijkheden om leven gestalte te geven, om nieuwe levensvormen te scheppen, al het beste van het leven, zoals jij dat op zijn mooist ervaart - en nog veel meer wat je nu nog niet kunt ervaren. Het beste van het leven zoals dat zich aan jou geopenbaard heeft, heeft ook de mogelijkheid in zich van het slechtste. Als je je de mogelijkheden van alle verschijningsvormen van het leven kunt voorstellen, kun je nooit gefixeerd raken op bepaalde gedachtepatronen die dwaling, verwarring en dualisme scheppen, omdat het leven een voortdurend stromend, bewegend, alsmaar doorgaand proces is.
Zo zie je, door het kwaad in jezelf te ontkennen, kun je grotere schade

aan het totaal van je persoonlijkheid, aan de in jou levende spiritualiteit aanrichten dan je nu beseft. Want door het te ontkennen ontkracht je een essentieel deel van je creatieve energie, zodat deze niet verder kan stromen. Verrotting volgt op stagnatie. Materie verrot als het stagneert, als het niet langer kan bewegen. Hetzelfde geldt voor bewustzijn: het verrot wanneer het stagneert. Het leven is zoals je al zo vaak gehoord hebt, een voortdurend stromend proces. Wanneer het stil staat, zal de dood tijdelijk intreden. Aangezien het leven eeuwig is, kunnen de doodsmanifestaties slechts tijdelijk zijn. Dit is niet alleen van toepassing op mensen, maar net zo goed op materie en energie. Zolang de energiestroom gestopt wordt vindt een stervensproces plaats, net zolang totdat deze stroom weer wordt vrijgemaakt. Dat is de verschijningsvorm en de betekenis van sterven op dit niveau van bewustzijn. Het is ook van toepassing op een voorwerp: als het verrot, uit elkaar valt, desintegreert, is de energie binnenin tegengehouden, op welke manier dan ook. Dezelfde tegengehouden energie moet ergens weer gaan stromen - misschien lang na die specifieke verschijnings-vorm. In het verleden heb ik de onderlinge relatie tussen bewustzijn, energie en materie besproken. Materie is altijd een verdichting en uiting van energie. De manier waarop de energie stroomt - of niet stroomt - en de vorm die energie aanneemt wanneer hij zich verdicht, is afhankelijk van het bewustzijn er ‘achter’, of liever gezegd, eigen aan een bepaalde uiting van de schepping. Daarom is verrotting (dood) een gevolg van een foutieve vorm van bewustzijn. Dus destructiviteit is een foutieve vorm van bewustzijn. Dit moet, hetzij rechtstreeks (door uitspelen of direct uiten), hetzij indirect (door ontkenning, oftewel stagnatie) leiden tot ontkenning van leven. Daarom zijn niet altijd alle negatieve emoties per se ongewenst. Boosheid kan bijvoorbeeld een expressie zijn die doet leven en gericht is tegen het ontkennen. Maar ontkenning van boosheid verandert in vijandigheid, wreedheid, wrok, zelfhaat, schuld, en in verwarring tussen beschuldiging van anderen of beschuldiging van zichzelf, en is dan een destructieve energiestroom.

Alleen als energie niet langer stagneert, als ze mag bewegen, zal de dood overbodig en overwonnen worden. Dit begint op het niveau van het denken. Het kan alleen gebeuren, als men het kwade begrijpt als een van oorsprong goddelijke stroom, tijdelijk vervormd door specifieke verkeerde ideeën, bepaalde denbeelden en waarnemingen. Op die manier wordt het kwade niet langer in zijn essentie afgewezen en kan het in het systeem opgenomen worden. Dit is nu precies wat de mens het moeilijkste vindt om te doen. In feite vindt hij het zó

moeilijk, dat hij de neiging heeft ook die aspecten in zichzelf te vergeten, die al wel vrij zijn van vervormingen, kwaad en destructiviteit; van datgene wat al bevrijd en helder is, van dat wat al goed, mooi en goddelijk is.

Jullie streven en goede wil zijn prachtig. De stem van het geweten komt voort uit het beste en mooiste van je bewustzijn, ondanks de misplaatste schuld. Zolang je het kwade in jezelf ontkent, negeert en niet ervaart moet je dit beste in je zelf wel ontkennen, negeren en niet ervaren. Je vervormt het beeld over jezelf als je ook maar iets van jezelf ontkent, ook al is het op dit moment heel lelijk.

Het begrijpen van de oorspronkelijke aard van het kwaad en van de mogelijkheid die het in zich heeft om weer in de oorspronkelijke vorm terug te keren, is de belangrijkste sleutel tot een totale integratie ervan, tot transformatie. Dit moet het doel zijn vrienden. Zolang je probeert goed te worden door het kwade te ontkennen, door jezelf te dwingen om te zijn wat je nog niet kunt zijn en wat je eigenlijk nooit zult kunnen zijn, blijf je gevangen in een pijnlijke toestand van innerlijke gespletenheid, gedeeltelijke zelfontkenning en verlamming van je vitale krachten. Ik zeg ‘wat je nooit zult kunnen zijn’ omdat je verwachting gebaseerd is op een onwerkelijk beeld wanneer je een vitaal deel van jezelf wil vernietigen of weg wil toveren, wanneer je de scheppende energie die zelfs in het meest destructieve van jezelf besloten ligt, niet accepteert. Je kunt niet heel worden tenzij je deze andere houding aanneemt.

Ik herhaal dat dit niet betekent dat je ongewenste aspecten van jezelf goedpraat, beredeneert of uitvluchten zoekt. Integendeel, het betekent volledig erkennen, door er eerlijk uiting aan te geven zonder dat je anderen hoeft te beschuldigen. En dan toch niet hopeloos zijn over jezelf of jezelf afwijzen. Dit lijkt een grote opdracht, maar deze houding kun je zeker aanleren, als je het echt probeert; als je hiervoor echt om leiding bidt.

Als je niet langer de lelijkheid in jezelf ontkent hoef je ook niet langer de schoonheid in jezelf te negeren. Er is in ieder van jullie zoveel schoonheid die al vrij en zichtbaar is; schoonheid die je totaal negeert, ontkent, niet waarneemt en ervaart. En ik bedoel niet de schoonheid, die als zodanig nog ontwikkeld moet worden, ik bedoel de schoonheid die al verwerkelijkt is. Je kunt hierover nadenken, bidden om je hier

bewust van te mogen worden, net zoals je bidt om bewustwording van het lelijke. Als je beide kunt waarnemen - zonder dat de een de ander wegdrukt - dan heb je een wezenlijke stap gezet naar een realistisch beeld van het leven en van jezelf, en dat zal je in staat stellen het leven en jezelf te hanteren en datgene waardoor je nu uit elkaar getrokken wordt te integreren.

Door altijd die twee kanten in gedachten te houden, ben je ook in staat dit bij anderen te doen. Je neigt ertoe iemand helemaal af te wijzen en te verwerpen als je zijn destructiviteit ziet en erop reageert, net zoals je met jezelf doet. Of je ziet, heel onrealistisch, het bestaan van de lelijke kant over het hoofd als je vanuit je emoties alleen maar op de goedheid en de innerlijke schoonheid van de ander ingaat. Je kunt nog niet de werkelijkheid van de nu nog bestaande dualiteit van jezelf - en daardoor ook van anderen - aanvaarden. Dit schept voortdurend conflict en strijd. Alleen door de dualiteit te accepteren kun je hem echt overstijgen.

Het uitbreiden van het bewustzijn, noch integratie of overstijgen is mogelijk wanneer het bewustzijn afgezwakt is en het helder gewaar zijn dus geblokkeerd is. Je bewust worden van het kwade zal niet mogelijk zijn wanneer je er een vervormd beeld van hebt, als je ontkent dat het kwade slechts een vervorming van een goddelijke, creatieve krachtstroom is. Die vervorming en het gebrek aan bewustzijn zijn er de oorzaak van dat je het creatieve proces ontkent, verlamt, stagneert en blokkeert.

Zo nu en dan wijs ik op een van de principes die ik in onze vroegere lezingen besproken heb en wel op de triade die de belangrijkste bron van vervorming en destructiviteit van de mens vormt: eigenzinnigheid, trots en angst. Oppervlakkig gezien lijkt het misschien raar te beweren dat deze drie trekken een grotere verantwoordelijkheid dragen voor kwaad dan de kwade trekken zelf, zoals wrok, wreedheid, jaloezie, vijandigheid, zelfzucht enzovoorts. Hoe kan men trots, eigenzinnigheid of angst destructiever noemen dan bijvoorbeeld haat? Het antwoord op dergelijke vragen is echt eenvoudig. Het zijn nooit de zichtbaar destructieve houdingen die het werkelijke kwaad zijn. Als je die echt erkent dan blijf je meevloeiend, stromend. De diepste haat, de wrokkigste wraakzucht, de ergste wreedheid zullen nooit echt schadelijk worden als je ze maar eerlijk toegeeft - ze volledig accepteert voor wat ze zijn - ze niet op onverantwoordelijke manier

uitspeelt, ze niet verdringt of ontkent. Ze nemen in die mate dat men ze toegeeft, accepteert en onder ogen ziet in intensiteit af en ze moeten op den duur in stromende, levengevende energie veranderen. Haat verandert dan in liefde, wreedheid in gezonde agressie en assertiviteit, stagnatie in vreugde en plezier. Dit is niet alleen maar theorie, het gaat onvermijdelijk zo. Velen van jullie hebben ervaren dat het zo is, wanneer het je lukte de juiste mate van zelfacceptatie te vinden. Maar je moet steeds opnieuw naar dit besef zoeken, totdat het een tweede natuur wordt, totdat je het niet langer vergeet. Wanneer je blindelings en eigengereid destructief bent, draag je het kwade uit. Door het bestaan ervan te ontkennen houd je vitale, creatieve energie tegen, die dan in je verrot. Door dit eerlijk te erkennen speel je het noch uit, noch ontken je het. Op die manier wordt de scheppende stroom bevrijd.

Trots, eigenzinnigheid en angst zijn verschillende vormen van ontkenning en daardoor gevaarlijker dan het kwaad zelf dat er door ontkend wordt. Nogmaals herinner ik mijn vrienden op het Pad eraan dat ze gemerkt hebben hoe waar dit is: als het kwaad op de juiste wijze onder ogen gezien wordt, wordt dat gevolgd door acceptatie, houden van jezelf, nieuwe energie, diepere liefde en plezierige gevoelens. Maar trots, eigenzinnigheid en angst maken deze helende houding onmogelijk. Eigenzinnigheid is zo onbuigzaam dat het door zijn halsstarrigheid niet bereid is om de huidige werkelijkheid te accepteren. Je wilt dan al in een ander soort bewustzijn zijn, je wilt beter zijn dan je nu bent. Maar het lukt je niet dit te bereiken, omdat het onmogelijk is iets te ontgroeien wat je je eigengereid niet wilt toegeven. Eigenzinnigheid maakt star en starheid is het tegengestelde van de bewegende stroom van het leven. Eigenzinnigheid zegt: “Ik neem geen genoegen met de werkelijkheid zoals die nu is, zij moet zijn zoals ik wil”. Dit maakt het onmogelijk om echt toe te geven.

Trots zegt: “Ik wil deze lelijke trekken niet hebben”. Waarheid vereist zowel soepelheid als nederigheid. Er is ook moed voor nodig. Angst gaat ervan uit dat acceptatie en erkenning van het lelijke deze overweldigend zal maken. Angst ontkent zo ook het terechte vertrouwen in de manier waarop de wereld geschapen is. Als oprecht toegeven van wat er nu is doem, vernietiging, gevaar en chaos zou betekenen, dan zou de logische gevolgtrekking van deze veronderstelling zijn dat de wereld opgebouwd is uit bedrog, valse voorwendsels, ontkenning. Hoewel dergelijke gedachten bijna nooit echt uitgesproken worden omdat ze zinloos zijn, bouwen veel mensen

hun leven onbewust op vanuit deze veronderstellingen. Hun houding drukt deze ideeën uit.

Als men de eigenzinnigheid opgeeft vermindert dit de vrijheid van zelfexpressie niet. De echte waardigheid van de mens vermindert niet door de trots op te geven die het kwade verborgen houdt. Als men de angst ervoor laat varen, zal het kwade niet overweldigen of domineren. Integendeel. Ik heb al zo vaak gezegd, dat het nooit de destructieve impuls zelf is, die werkelijk schade en letsel brengt, maar altijd de houding ertegenover. Daarom merkt iemand die de negatieve aspecten in zich toelaat en accepteert tot zijn stomme verbazing, dat het tegenovergestelde gebeurt van wat hij angstig verwachtte: het vergroot het respect en de liefde voor zichzelf.

Dit is, vrienden, wat jullie moeten leren. Ieder van jullie moet nog heel wat terrein veroveren zelfs als de woorden al overbekend klinken. Tot nu toe heeft het in praktijk brengen van deze woorden nog niet echt geleid tot een gevoel van heelheid met jezelf en het universum. Hoe meer je dit doet, hoe groter de levensvreugde wordt, hoe meer je vorm geeft aan je lot - niet door het ego te controleren, maar met behulp van je capaciteiten de levensstof te scheppen die tot je beschikking staat. De sleutel is leren zo met de destructieve kracht om te gaan, dat deze omgevormd kan worden naar zijn oorspronkelijke natuur, en zo in je hele wezen kan worden opgenomen.
Zijn er vragen over dit onderwerp?"

VRAAG: Zoals deze lezing laat zien, zijn er dingen in me, waarvan ik voel dat ze verkeerd, kwaad zijn. Toch vind ik het fijn deze dingen te doen, ze voelen lekker. Daarna voel ik me schuldig. Bijvoorbeeld als ik teveel geld uitgeef. Ik ontken dat aspect totaal. Kunt U me helpen met dit probleem?

"Ja, dit is een goed voorbeeld van een lastige situatie die uit dit conflict voortkomt. Ik hoop veel meer van dit soort persoonlijke problemen te horen, zodat ik jullie hierbij kan helpen. Wel, wat je hier zegt is typerend. Je ontkent alles en op die manier word je geconfronteerd met een niet oplosbare situatie: of je geeft alle plezier op dat verbonden is met teveel uitgeven en onverantwoordelijk gedrag om zo een goed mens te worden, volwassen, realistisch, verantwoordelijk en veilig. Of je hebt een soort plezier in deze trekken, maar ten koste van schuld, jezelf achteraf te kort doen, onzekerheid en angst vanwege het

onvermogen je eigen leven te leiden. Als je daarentegen ziet, dat ‘achter’ de dwang om teveel uit te geven en onverantwoordelijk te zijn een op zichzelf oprecht verlangen naar plezier en vergroting van nieuwe ervaring ligt, zal deze moeilijke situatie niet langer bestaan. Met andere woorden: je moet de essentie van dit verlangen in je opnemen. Het zal dan minder moeilijk zijn om dat te verwerkelijken op een manier, die je uiteindelijk niet leeg achterlaat. Je zit nu gevangen in een worsteling met een van die typische of/of problemen. Hoe kun je echt onverantwoordelijkheid opgeven als verantwoordelijkheid een leven met nauwelijks speelruimte voor genieten toestaat en nauwelijks speelruimte voor zelfexpressie; omdat je niet echt deze fout wilt opgeven, moet je je wel schuldig voelen. Daarom verwerp je het vitale deel van je, dat terecht de schepping wil ervaren met zo veel mogelijk plezier, maar je weet niet hoe dat te doen, zonder anderen uit te buiten, zonder op de een of andere manier te parasiteren. Als je echter de kracht die onder de onverantwoordelijkheid verscholen ligt, volledig kunt accepteren en als zodanig kunt waarderen, vind je ook een manier er uitdrukking aan te geven zonder inbreuk te maken op anderen, zonder je eigen wetten van harmonie te schenden en zonder de nodeloze prijs van zorgen, angst, schuld en onvermogen te betalen, wanneer je gemoedsrust opoffert voor kortstondig plezier. Het plezier zal dieper zijn, blijvend en vrij van schuld, wanneer het samen kan gaan met zelfdiscipline. Als je verlangen naar plezier samen gaat met zelfdiscipline en verantwoordelijkheid, geef je gehoor aan het innerlijke weten dat zegt: “Ik wil van het leven genieten. Er zijn fantastische dingen om te ervaren. Er zijn vele schitterende wegen tot zelfexpressie. Er bestaat een grenzeloze overvloed in het universum voor allerlei omstandigheden. Er zijn grenzeloze mogelijkheden. Ik kan die mogelijkheden verwerkelijken en ze tot leven brengen als ik een andere manier kan vinden om er mee om te gaan. Juist de behoefte aan eigen verantwoordelijkheid in de ware zin van het woord en aan zelfdiscipline, maakt het mogelijk meer vreugde, plezier en zelfexpressie te hebben. Als me dit niet lukt, moet ik veel missen en ben ik in conflict”. Wanneer je weet dat je het recht hebt die eigenschappen te gebruiken, die als doel hebben plezier, vreugde en zelfexpressie groter te maken, dan zal je je die discipline eigen kunnen maken en zal de bereidheid ernaar te handelen groeien.

Liefste vrienden, ik heb jullie in deze lezing nieuw materiaal gegeven, die heel wat aandacht van jullie kant vereist om het op je eigen specifieke situatie problemen, moeilijkheden en gevoelens toe te

passen. Het betekent dat je je meest innerlijke wezen opent om deze kennis te gaan gebruiken - niet alleen theoretisch, door er met je verstand over na te denken en het te begrijpen, maar door echt te zien waar je in angst en schuld ontkent wat er in je is en daardoor het beste in jezelf verlamt.

Dit nieuwe werkjaar belooft opnieuw zeer vruchtbaar te worden. Terwijl de jaren van ons samenwerken verstrijken, blijkt steeds weer dat het voorafgaande jaar er altijd een van meer groei en een nog betekenisvoller uitbreiding is geweest ten opzichte van het vorige. Ik denk dat de meeste van jullie dit kunnen beamen. Er is een voortdurende vooruitgang en een groeiend besef bij allen die hun steentje bijdragen aan dit gezamenlijke proces door hun verlangen tot groei en het vinden van de waarheid in zichzelf.

En tot hen onder jullie die ontmoedigd zijn en zich hopeloos voelen kan ik alleen maar zeggen: het is een dwaling en een illusie wanneer je dat over jezelf voelt. Realiseer je dat en vraag om waarheid, waarin geen hopeloosheid bestaat en waarin moeilijke perioden alleen maar doorgewerkt en begrepen hoeven te worden, om ze als een opstap te gebruiken om je leven verder te openen en er meer licht en zelfexpressie in te brengen.

Ontvang liefde en zegeningen, liefste vrienden hier. Wees in vrede.”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1970
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'The Meaning of Evil and its Transcendence'.
Vertaling door Martien Janssen in 1981; herzien in 1992 door Margriet Versteeg.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*

184/16